

sio Bagoariorum et Carantanorum. V Ljubljani 1936, 85, 87 — in Fr. Kos, Spomenica tisočletnice Metodove smrti. V Ljubljani 1885, 88. — 29. Csánki, n. d., II, 739. — 30. Payr S., Egyháztörténeti emlékek. I. Sopron 1910, 109. — 31. Visitatio can. 1698, 745. — 32. Prim. Specialna karta: Murska Sobota 4-b, razmerje 1 : 25.000. — 33. Prim. zemljevidno karto »Zemljišče Belmura v XIV. stoletju«. Kronika XI/3, 168. — 34. Payr, n. d., I, 111. — 35. Csánki, n. d., II, 788. — 36. Prim. I. Zelko, Statistika prebivalstva v Prekmurju l. 1698. Kronika VI/2, 87. — 37. Zadevno literaturo glej pri M. Kosu, *Conversio*, str. 122. V zadnjem času sta razpravljala o istem predmetu: Alojz Trstenjak, Kje je bila Pribinova Businiza? Svet ob Muri (revija), I (1956), 90—96, in Hans Pirchegger, Wo lag Privinas Businiza? Zeitschrift des historischen Vereines für Steiermark. Graz

1958, 174—175. — 38. Zala Okl., I, 195. — 39. Csánki, n. d., III., 32. — 40. Kniezsa I., Ungarns Völkerschaften im XI. Jahrhundert. Budapest, 1938, 89; — Ján Stanislav, Slovenský juh v stredoveku. Turčiansky Sv. Martin, 1948, I, 222; II, 156/137. — 41. Csánki, n. d., III, 45. — 42. M. Kos, *Conversio*, 90. — 43. M. Kos, *Conversio*, 85. — 44. Balanyi György, Vallásos élet — iskolák. Magyar művelődés történet. I, 387. — 45. Fr. Kos, *Gradivo*, II, št. 524, str. 245. — 46. Melich J., Szlav jövevényyszavaink. I/2, 98—99. — 47. Prim. [Ivan Zelko], Soboška cerkev — prizorišče škofijske proslave 4100-letnice prihoda svetih bratov Cirila in Metoda med Slovane. Družina (verski list), 1963, št. 12, str. 93/94. — 48. I. Zelko, Ime Tótság in sedež belmurskega arhidiakonata. Kronika XI/2, 98—100. — 49. I. Zelko, Zemljišče Belmura. Kronika XI/3, 176—177.

IZ ZGODOVINE NEGOVE

SLAVICA PAVLIC

ZGODOVINA GRADU

Na prijaznem griču višine 282 m, ki ga obdajajo krog in krog dolinice — nekoč jezera — se dviga grad Negova, ves v zelenju vitkih jagnedov in drugih nasadov.

Tik gradu stojita cerkev in župnišče, nato šoli in nekaj kmečkih hiš. Kraj sam ima tudi nekaj zgodovinskih znamenitosti. Tukaj so odkrili neolitske najdbe, kamne, tk. im. »gromske strele«, pa tudi hallstatsko-ilirske gomile tk. im. »negovske čelade«. Tudi v poznejši dobi najdemo Negovo kot zelo razgiban kraj. V srednjem veku je tod vodila živahna trgovska cesta, ki nam o njej pričajo benečanski napisi. Vas se prvič omenja v listini, izdani med letom 1106—1124. Prvi znani lastniki Negove in okolice so bili grofje Spanheimi, ki so jo okoli leta 1120 podarili šentpavelskemu samostanu na Koroškem.¹ Prvotni grad je verjetno postavil slovenski plemič Negroj, po katerem je tudi kraj dobil ime »Negova«. Negroj je živel okoli leta 1190 pri Pesnici in je bil kot priča navzoč v Mariboru, kjer je štajerski vojvoda Otokar razsodil spor med admontskim samostanom in njegovim komornikom Wulfingom.² Čigav je bil grad v XIII. in XIV. stoletju, ni znano. Konec XIV. stoletja se omenja plemenita rodbina Winden, katere last je bil tudi Maribor in Betnava (Windenau), nato rodbina Perneggi. V XV. stoletju so bili vedno pogostejši boji med Avstrijo in Madžarsko na eni strani, na drugi strani pa skupne borbe s Turki, ki so vedno globlje prodirali v naše kraje. V bojih med cesarjem Friderikom in ogrskim kraljem

Matijo Korvinom je kralj Matija dosegal vedno večje uspehe. Kralj Matija je že zasedel Nižjo Avstrijo do Anize, tudi Dunaj se mu je vdal leta 1485, pokrajine med Dravo in Muro so bile v ogrski posesti, kjer sta vključeni tudi Ormož in Negova.⁴ Leta 1487 je kralj »Matjaž« zasedel grad Negovo z okolico. Na ta dogodek spominja krogla z letnico 1487 nad vrati starega gradu. Grad je prepustil grofu Juriju Zagorskemu, sinu Jana Vitovca, ki mu je dal v zameno Krapino. Po smrti kralja Matije — umrl je leta 1490 — je dobil vsa posestva njegov zvesti stotnik Jakob Sekelj, ki je obljubil zvestobo cesarju ter mu izročil vsa solnograška mesta in druga posestva, ki so si jih Ogrji priborili na Štajerskem. Zato je moral tudi grof Jurij zapustiti Negovo in se vrniti nazaj v Zagorje. Negovo je cesar Friderik 1492 prepustil za plačilo ponovno Jerneju Perneggiju. Jernej je odstopil Negovo svojemu bratu Štefanu. O njem nam ni znano nič drugega, kakor to, da so umrli on in njegova brata Jernej in Viljem brez moških dedičev. Tako so ta posestva prišla v tuje roke.

Kmalu nato zasledimo Negovo v posesti slavne družine Trautmannsdorf. Trautmannsdorfi so dali mnogo hrabrih junakov in modrih državnikov, spadajo pa med najstarejše in najslavnejše plemenite rodbine na Avstrijskem. Njihova domovina je Štajerska, zasledimo jih že leta 984. Zanimiv je tudi rodbinski grb, ki stoji nad vhodnimi vrati starega gradu.

Prvotni grb je ščit od zgoraj navzdol, razdeljen v dve polovici: ena je bela, druga

rdeča. V sredini je šestperesna roža z zlatim popkom. Rože pomenijo blaginjo, njihova rdeča barva po spominja na kri, ki jo morajo preliti za domovino, vladarja in cerkev. Rože v grbu so posebno častno znamenje. Bele rože pomenijo nedolžnost srca, čednost, hrabrost in čisto ljubezen. Grb se je spreminjal tako, kakor so si grofje širili posestva s porokami ali z vojnami.

Rodbina Trautmannsdorf je imela grad Negovo z okolico v svoji posesti od XVI. do konca XIX. stoletja.

Prvi znani lastnik Negove iz rodbine Trautmannsdorf je bil Adam, ki se je leta 1529 boril pred Dunajem, a so ga pri Osijeku ujeli Turki, pozneje pa so ga odkupili. Po njegovi smrti je dedoval brat David, a za njim najmlajši sin Janez Friderik, ki je 25. decembra 1579 kupil od Sigmunda Welzerja pl. Ebersteina še Gleichenberg. Grof Janez Friderik je z drugimi plemenitaši v času protestantizma podpiral širjenje novega nauka, vendar je kmalu postal vnet katoličan in ustanovil kaplanijo pri Negovi leta 1592, ko se je morda pričel tudi prvi pouk. Bil je tudi predsednik dvorskega vojaškega svetovalstva ter je verno in zvesto služil trem cesarjem Ferdinandu I., Maksimilijanu II. in Rudolfu II.

To je tudi obdobje vedno hujših turških napadov, ki so leta 1605 napravili veliko škodo na grajskem poslopju in podložnih vaseh. V nekem vladnem poročilu iz leta 1606 je zapisano, »da so divjaki ropali in požgali skoraj vse k Negovi spadajoče vasi in kar so pustili, uničili so cesarski vojaki, zato podložniki ne morejo plačati davkov«. Leta 1612 je dal Janez Friderik grad popraviti (letnica je vklesana nad vhodnimi vrati), toda je že 14. aprila 1614 umrl, pokopan v Trautmannsdorfu. Za njim je dedoval najmlajši sin in najslavnejši Trautmannsdorf Maksimilijan, drugi ustanovitelj Negove. Leta 1615 je dal sezidati novi grad, vendar se je tu zelo malo zadrževal, ker se je pogosto udeleževal vojnih pohodov; tako je leta 1648 po končani 30-letni vojni odločal pri mirovni pogodbi, ker je veljal za odličnega državnika. Umrl je kot tajni svetovalec na Dunaju leta 1650. Poročen je bil z grofico Zofijo, s katero je imel sedem sinov, ki jim je v oporoki zapustil in razdelil obširna posestva. Negovo je dobil Ferdinand Ernest kot fidejkomis (neprodajno dedno rodbinsko posestvo). Za mladoletnega Ferdinanda je oskrboval graščino njegov starejši brat Franc Anton, lastnik Gleichenberga, Trautmannsdorfa in Ljutomera. To važno listino (oporoko) sta podpisala svetovalca Martine in Slavata, znana v zgodovini,

ker so oba protestantje dne 13. maja 1618 v Pragi vrgli skozi okno.

Ferdinand Ernest je moral braniti Negovo pred divjimi Kruci, ki so zelo pogosto ropali vas in okolico, celo pogosteje od Turkov.

Med mnogimi sovražniki, ki so napadali kraje med Muro in Dravo, so bili tudi Kruci. Beseda »Kruc« pomeni drznega in neustranjenega korenjaka pa tudi podivjanega človeka. Kruci so se bojevali pod geslom »za svobodo«, a krucovski denar ima napis »pro libertate« — za svobodo. Prve sledove Krucev zasledimo že v času cesarja Maksimilijana I. Okoli leta 1514 se je zbralo več kot 10.000 ogrskih kmetov, da bi šli nad Turke. Po zgledu križarjev so si pripeli na desno ramo ali na prsi rdeč križ in po tem križu — latinski crux — so se imenovali Kruciati, okrajšano — Kruci. Zbrani kmetje z voditeljem Jurijem Dosom pa niso šli nad Turke, marveč so planili nad osovražene ogrske graščake in nastala je ogrska kmečka vstaja. Odslej so se vsi nezadovoljneži, navadno tolpa, ki je plenila in uničevala, imenovali na sploh Kruci.

Ko so Turki korakali proti Dunaju, jim je kazal najkrajšo pot »kralj Krucev«, njegove talpe pa so ropale in požigale vasi. Niso plenili samo blaga in živine, marveč so tudi z ljudmi ravnali kakor Turki: streljali so jih in mučili. Še hujši pritisk in nasilje so čutili naši kraji v začetku XVIII. stoletja, ko je stopil na čelo ogrskim vstašem — Krucem — Franc Rakoci II., sin Helene, hčere umorjenega Petra Zrinjskega. Njegove čete so se utaborile in razširile po vsem Murškem polju.⁵ Toda kljub močnim sovražnim napadom je grof Žiga Trautmannsdorf dosegel nekaj več uspeha v borbi proti podivjanim Krucem z oboroženo vojsko 8. februarja 1704. S pomočjo radgonskega mestnega župana Draša sta pognala Kruce v Muro, kjer jih je mnogo utonilo. Maksimilijan Sigmund pa je 14. februarja 1704 potolkel Kruce pred Ljutomerom. Leta 1711 je bila Rakocijeva vstaja zadušena in so napadi z ogrske strani prenehali do leta 1848.

Maksimilijan Sigmund je umrl leta 1731. Kdo je bil potem lastnik Negove, je težko ugotoviti, verjetno Franc Norbert, grof Trautmannsdorf, ki je leta 1786 umrl. Konec XVIII. stoletja se kot lastnik Negove imenuje Ferdinand, sin Franca Norberta. Za njim je dedoval njegov sin Ferdinand, ki se imenuje, »Fürst zu Trautmannsdorf = Weinberg und Neustadt am Kocher, gefürsteter Graf von Umffenbach itd.«, toda se je le malo zadrževal v Negovi, večji del je preživel na Dunaju. Kakor druge graščine tako je imela tudi Negova svojo gosposko (sod-

nijo). Ves okraj, ki je hribovit, je imel v XVIII. stoletju 11.000 oralov in štel 1530 hiš s 4700 prebivalci v 38 občinah, okoli leta 1840 pa je obsegal okraj 19 davčnih občin. Podložnike je imela graščina v 468 hišah, ki so bile razdeljene v 15 uradov ali županij. Ko je cesar Ferdinand z najvišjim patentom 7. septembra 1848 odpravil podložništvo s tlako, desetino in davščinami, se je morala graščakom plačati primerna odškodnina in je zato bila na Dunaju osnovana posebna komisija s podkomisijami za deželo. Sodno oblast so opravljali v graščakovem imenu oskrbniki, ki so oskrbovali posestvo.

V XIX. stoletju je grad Negova vedno bolj propadal, ker so živeli lastniki na svojih pomembnejših posestvih v Gleichenbergu, v Negovi pa je bila pristava, ki so jo dajali v najem oskrbnikom, katerim so se podložniki vedno bolj upirali.

Med prvo svetovno vojno so lastniki graščine v Negovi bili in ostali grofje Trautmannsdorfi. V stari Jugoslaviji je graščina morala oddati nekaj zemlje, ki jo je odvzela agrarna reforma. Vinogradi in poljedelski del je bil ločen od gozdnega dela. Upravniki posestev so svoj položaj izrabljali v svojo korist. Grad je hitro propadal, novi del gradu je leta 1938 uničil požar. Upravniki niso imeli nobenega razumevanja, da bi novi del gradu obnovili. Tako je graščina živo-tarila. Med drugo svetovno vojno so si lastniki ponovno priborili pravico do svojih posestev. Po en član grofovske družine je od časa do časa bival v gradu in skušal uveljaviti svoje pravice.

Po končani drugi svetovni vojni se je položaj precej spremenil. Grofje so se umaknili v Avstrijo, posestvo je postalo ljudska lastnina in se je na njem osnovala kmetijsko-produktivna zadruga. Prejšnji hlapci in viničarji so postali zadružniki, solastniki. Vendar je velika škoda, da grad tako propada. V starem delu gradu danes stanujejo zadružniki delavci, v novem gradu, ki je pogorel, pa je skladišče.

Danes od vsega bogastva in sijaja ni nič ohranjenega. Vse dragocenosti so že pred prvo svetovno vojno odpeljali na Dunaj, kar je ostalo, je bil prazen in poškodovan grad, ki bi ga z večjimi denarnimi sredstvi preuredili v lep kulturno-zgodovinski spomenik iz XII. stoletja. Negova z gradom in lepo okolico bi lahko razvila turizem. Nedaleč od gradu leži lepo negovsko jezero, ki ga je turistično društvo Gornje Radgone nekoliko uredilo, zlasti kopalni prostor za odrasle in otroke. Pokazali so se že prvi uspehi pri obnovi negovskega jezera. V pretekli sezoni je bilo zelo živahno v okolici

jezera, obiskovali so ga zlasti nedeljski izletniki tako domači kot tuji.

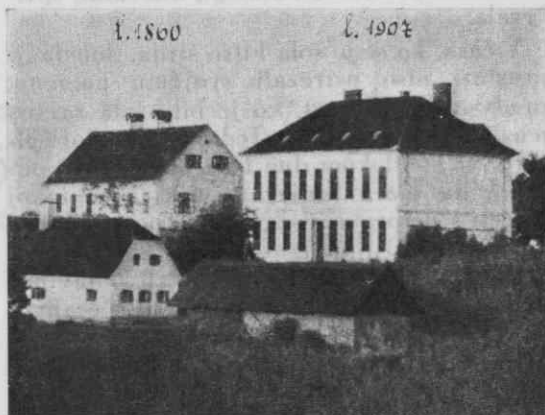
Tako bi tudi obnovljeni grad pripomogel k razvoju turizma v Slovenskih goricah.

USTANOVITEV IN RAZVOJ SOLE V NEGOSKI

Še preden je stalo šolsko poslopje v Negovi, so že v XVII. in XVIII. stoletju poučevali mladino cerkveni uslužbenci, ki so bili hkrati učitelji. Tako lahko z veseljem ugotovimo, da v Negovi v Slovenskih goricah obstoji ena najstarejših vaških šol, ki je praznovala že svoj 350-letni jubilej.

Prvi učitelj v Negovi, ki ga navaja graščinski račun iz leta 1612, je bil Adam Škorjanec. Za njim so službovali Planina Matej, Menhart Matej, Raab Simon, Raab Janez-Jurij, Faber Koloman, Vrbnjak Franc, Markovič Simon, Ganster Franc, Domanjko Bernard, Žižek Simon⁶ in zlasti Bizjak Michael (1768—1783), ki je postal učitelj v pravem pomenu besede.

Iz arhivskega gradiva, ki se hrani v Gradcu pod signaturo XIX-D-18, je razvidno, da je bila dne 3. oktobra 1617 v času službovanja cerkovnika Matije Planina druga vizitacija. Dokument navaja naslednje: »Aeditus vocatus Mathias Planina per lectionem cathehesticam, quam diebus dominicis semper hora pomeridiana habebit et rogatus ea.« Iz tega je razvidno, da je bil pouk že pred letom 1617, torej v času učitelja Adama Škorjanca, ki ga navaja račun kot prvega učitelja v Negovi. Na podlagi odredb cesarice Marije Terezije in Jožefa II. je bila ustanovljena šola v Negovi leta 1783, kakor je to razvidno iz nekega graščinskega poročila iz leta 1796. Šola je obiskovalo v začetku le malo učencev, čeprav so bili všolani kraji: Negova, Lokavci, Kunova, Spodnji in Gornji Ivanjci. Število učencev se je gibalo od 3 v letu 1791 in 1792 do 152 v letu 1848.⁷

Stara in nova šola v Negovi

Šolsko poslopje, tj. učilnica z mežnarijo, postavljeno v letih 1784—1786, je postalo kmalu pretesno in ga je bilo treba razširiti. Tako je Negova dobila novo šolsko poslopje leta 1860 in s tem je postala šola dvorazredna. K že omenjenim krajem so se všolale še vasi Ivanjševci, Stavešinci in le do leta 1882 Lastomerci. Število šoloobveznih otrok je vedno naraščalo in tako je bilo v šolskem letu 1874-75 246 in v letu 1879-80 že 365 učencev in učenk, zato je bila šola razširjena v trirazredno. Dne 19. julija 1902 je okrajni šolski svet v Gornji Radgoni z odlokom št. 359 odredil razširitev šole v štirirazrednico na podlagi odloka c. k. deželnega sveta v Gradcu z dne 17. julija 1902 št. 5711, ker je znašalo povprečno število otrok v zadnjih treh letih 500. Zoper ta odlok sta se občini Negova in Ivanjševci pritožili, vendar je prosvetno ministrstvo na Dunaju to pritožbo zavrnilo.

Kljub prejšnji razširitvi šole se je število učencev hitro večalo, tako da je ministrstvo prosvete v Beogradu z odlokom dne 13. avgusta 1927 dovolilo razširitev v petrazrednico, ker pa ni bilo na razpolago pet učnih sob, so uvedli za 2 razreda menjalni pouk.

Že v šolskem letu 1934-35 je število šoloobveznih otrok naraslo na 529. Glede na zakon o narodnih šolah z dne 5. decembra 1929 in razdelitvijo šole na osnovno in višjo ljudsko šolo ter učnega načrta za osnovne, oziroma višje ljudske šole, je bilo nujno potrebno, da se šola ponovno razširi. In 24. julija 1935 je bila šola v Negovi razširjena v šestrazrednico, tj. odpri so dva razreda višje osnovne šole.

Ponavljalna šola in nedeljski tečajji pa v vsej dobi negovske osnovne šole niso bili uvedeni, vsaj zabeleženo ni o tem nikjer.

V šoli se je uradovalo v nemškem jeziku, tj. uradni dopisi so se vodili v nemščini, precej tiskovin je bilo dvojezičnih, predvsem razrednica, imenski katalogi, dnevniki, spričevala.

V času, ko se je šola hitro širila, dotedanji prostori niso ustrezali svojemu namenu, predvsem pa takrat, ko je bila šola razširjena v štirirazrednico. Tedaj je okrajni šolski svet z odlokom dne 14. avgusta 1903 odredil, da mora krajevni šolski svet takoj pričeti s pripravami za zidavo nove šole ter načrt predložiti najkasneje do konca oktobra leta 1903. Tedaj so se pričeli pojavljati razni načrti za razširitev stare stavbe ali za postavitev nove. Tako se niso mogli zediniti in se je stvar zavlekla do avgusta leta 1905, ko je bil izdelan natančen proračun za stavbo. Leta 1906 se je začelo z zidavo. V novem šolskem poslopju se je pričel pouk dne 16.

septembra 1907. Za novo šolo so nabavili tudi novo opremo. Staro šolsko poslopje je bilo preurejeno v učiteljevo stanovanje. Sedaj sta v kraju dve šolski poslopji; staro, zidano leta 1784, popravljeno in dozidano leta 1860, ter obnovljeno leta 1906, je služilo za upraviteljevo in učiteljsko stanovanje ter za eno učilnico. Novo šolsko poslopje, zidano leta 1907, je služilo le za šolske namene in je imelo 4 učilnice in 5 kabinetov. Stavba je zelo lepa, zračna in prostorna ter v lepem kraju. Okoli stavbe so nasadi, vrt, vinograd in trta. Tukaj je pouk potekal nemoteno vse do razpada stare Jugoslavije. Šolski obisk ves čas obstoja negovske osnovne šole ni bil preveč zadovoljiv. Zelo slab je bil v času prve svetovne vojne, ko je primanjkovalo moške delovne sile. Zlasti v pomladnih mesecih nam statistika kaže, da je povprečno manjkalo tudi do 70 % vseh šoloobveznih otrok. Poleg tega so se širile nalezljive otroške bolezni kakor ošpice, škrlatinka in tako je bila vsakokrat ob izbruhu boleznih šola zaprta 14—30 dni, kar je precej oviral pouk.

Ob razpadu stare Jugoslavije dne 6. aprila 1941 je bila šola v Negovi šestrazredna, tj. imela je šest temeljnih razredov-oddelkov. Potrebni bi bili še dve vzporednici, pa ni bilo niti učiteljstva niti kreditov za vzdrževanje. Na šoli je bilo tedaj vpisanih 152 dečkov in 184 deklic, skupaj 336 učencev in učenk, doma pa je bilo še 7 otrok, ki zaradi duševnih in telesnih motenj pouka niso obiskovali. Učiteljstvo je bilo šest, od katerih so bili vsi dalj časa na šoli.

V času druge svetovne vojne se je veliko spremenilo. Učiteljstvo je bilo izseljeno, vojna pa je povzročila veliko škodo. Uničen je bil ves šolski arhiv in inventar, stavba je bila poškodovana. Toda kljub temu so poslopje ves čas vojne uporabljali v šolske namene. Vojska ni zasedla poslopja. Nekaj mesecev leta 1945 je bilo poslopje prazno. Od maja leta 1941 je bil pouk v nemškem jeziku. Poučevali so nemški učitelji, po večini nekvalificirani. Odnos do mladine je bil grob, surov, gospodovalen, psovke, kakor so jih znali dajati Slovencem, so bile vsakdanja duševna hrana. Za potujčevanje je okupator uporabljal otroške vrtce, jezikovne tečaje za odrasle, organizacijo Hitlerjugend, Mutter und Kind, Frauenschaft in Heimatbund.

Pouk sam je bil v vseh letih nereden ali pa ga sploh ni bilo. Od oktobra do konca junija so šteli šolsko leto, v vmesnih mesecih je bilo mnogo prekinitvev iz najrazličnejših vzrokov.

V času NOB partizanskih borb v šolskem okolišu ni bilo. Kraj je preveč ob meji, da

bi se mogle razširiti večje partizanske akcije. Partizanske patrulje so redno nadzorovale okoliš, se zadrževale pri zanesljivih hišah, dobivale podatke in oskrbo. Vaščani sprva niso razumeli, kaj se pravzaprav dogaja, ostajali so ob strani. Toda v letu 1945 je bilo vsem jasno, kakšen bo konec, zato je aktivnost ljudstva naraščala. Tudi terensko delo je postalo precej bolj razgibano, kraji kakor Lokovci in Radvenci so imeli precej terencev, ki so odločno sodelovali z narodnoosvobodilnim gibanjem.

Dogodki so se hitro vrstili drug za drugim, tako je v začetku leta 1945 postajalo nemškimi učiteljem — edinim priseljencem — vedno bolj vroče in do aprila leta 1945 so zapustili Negovo. Z umikom Nemcev, Madžarov in vlasovcev so izginili zadnji zatiralci, ki so ob umiku naredili veliko škodo.

Vojna je bila končana, toda njene posledice se niso mogle tako hitro izbrisati. Povsod pri obnovi so bile velike težave, zlasti pri mladini. Kulturna dediščina štirih let je bila kaj žalostna. Redni pouk je omogočila vrnitev domačega učiteljstva. Leta 1945 je bilo vpisanih 151 dečkov in 150 deklic, tako je bila negovska osnovna šola 5-razredna. Šolski okoliš se po osvoboditvi ni dosti spremenil, le upravno se je sedaj razdelil na krajevne odobre: Negova, Lokovci-Radvenci, Ivanjci, Ivanjševci in Stavešinci. Velika ovira pri rednem delu v šoli je bilo prav gotovo pomanjkanje učbenikov, toda kljub tem težavam je pouk potekal še dokaj v redu.

Z odlokom ministrstva prosvete z dne 28. februarja 1947 je šola v Negovi postala sedemletna z osmimi oddelki; poučevalo je vse leto 5 učiteljev, skupno pa je bilo 322 šoloobveznih otrok. Učenci 4. razreda osnovne šole so morali opraviti izpit za prestop v 5. razred sedemrazrednice, oziroma v 1. razred nižje gimnazije. S šolskim letom 1949

do 1950 je bila osnovna šola razširjena v sedemrazrednico, ki je bila odobrena z odlokom poverjeništvu za prosveto in kulturo Maribor z dne 11. januarja 1950. Odobreno je bilo tudi sedem učnih moči, ker pa teh ni bilo, je dejansko potekal pouk v 5 oddelkih. Zaključni izpit po 4. razredu osnovne šole je bil z odlokom ministrstva za prosveto odpravljen. Pojavljale so se težave predvsem pri pouku, ker je primanjkovalo predmetnih učiteljev. Danes je v Negovi popolna osemletna osnovna šola, kjer poučujejo tudi predmetni učitelji. Pouk poteka nemoteno, kljub temu da so dijaki oddaljeni od šole tudi do 4 km in še več.

OPOMBE

1. Krajevni leksikon dravske banovine, str. 586. — 2. Schmutz Carl, Historisch-Topographisches Lexicon von Steyermark. — 3. Krajevno zgodovinska črtica — Negova (grad in cerkev), leta 1892 — rokopis. — 4. Kos dr. Milko, Zgodovina Slovencev, str. 527. — 5. Kovačič dr. Fran, Slovenska Štajerska in Prekmurje, str. 260—261. — 6. O Simonu Žižku najdemo v Bischöfliches diecäsan Arhiv Graz — Protocollum Visitationis totis Arhiv — Distri. — Strafsganges de Annis 1760—1764 XIX-D-15 šte. 575 Maria in Negau habita die 14. 7. 764, na str. 578 naslednjo notico: Ludimagistri Simon Schischegg (Žizek) defacto 4 juvenes instruit in legendo et cantato. — 7. Ostanek France, Pomen šolskih kronik za zgodovino šolstva, Kronika, časopis za slovensko krajevno zgodovino, leto I., št. 3, str. 181.

Viri: Podatki o zgodovini gradu so vzeti iz Krajevno-zgodovinske črtice Negova (grad in cerkev), ki jo je leta 1892 napisal Matej Slekovec, župniku pri sv. Marku nižje Ptuja; rokopis. Podatki so zbrani po arhivskem gradivu. — Ustanovitev šole in njen razvoj je podan po preverjenih izvlečkih iz šolske kronike, ki se hrani v Slovenskem šolskem muzeju.

